

KONFERENCIJA HRVATSKE VODE U ZAŠTITI OKOLIŠA I PRIRODE

Kako se nositi s ekstremima?

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Trodnevna konferencija u organizaciji Hrvatskih voda okupila je stručnjake te pokušala odgovoriti na pitanje kako se nositi s ekstremima te kako pomoći prirodi, a da od nje ne strahujemo

Sedma konferencija o vodama

U Opatiji je od 30. svibnja do 1. lipnja 2019. održana 7. konferencija o vodama s međunarodnim sudjelovanjem "Hrvatske vode u zaštiti okoliša i prirode". Konferencija o vodama održana je pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović i Ministarstva zaštite okoliša i energetike, a u organizaciji Hrvatskog društva za odvodnju i navodnjavanje u suradnji sa šesnaest strukovnih društava čiji je rad vezan uz problematiku voda.

Taj se važan skup o vodama održava svake četvrte godine, a prva takva konferencija održana je 1995. te ima veliku ulogu u promicanju vodnoga gospodarstva u Hrvatskoj. Razgranatom strukturom tematskih područja konferencija znanstvenicima i stručnjacima vezanima uz vodno gospodarstvo omogućuje sudjelovanje, razmjenjivanje i promicanje mnogih važnih dosega struke. Do sada je održano šest konferencija, i to 1995. i 1999. u Dubrovniku, 2003. u Osijeku te 2007., 2011. i 2015. u Opatiji.

Tijekom svojega izlaganja mr. sc. Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*, pozdravio je sve prisutne te objasnio da konferencija treba odgovoriti na to kako se nositi s ekstremima, kako pomoći prirodi, istaknuvši da su i poplave moguće ekološke katastrofe velikog obujma, na primjer kada zahvate industrijska postrojenja i nastane veliko onečišćenje.

Izvijestio je okupljene da se u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede provodi devet projekata za razvoj sustava navod-

njavanja oko 3600 hektara, i to s više od 300 milijuna kuna sredstava ruralnog razvoja. Nedaleko od grada Poreča gradi se i nova akumulacija, sustav u koji se ulaže približno 106 milijuna kuna. Istaknuo je to kako je to dobar odgovor na promjene u prirodi, kako bi se privremeno pohranila određena količina vode i omogućilo navodnjavanje, jer postoje velike razlike u vodnosti, odnosno ili vlada izrazito sušno ili izrazito vlažno vrijeme. Iako je stanje vodostaja za sada u redu, i dalje prijetе ekstremne hidrološke prilike. Istaknuo je to da su sustavi u dobrome stanju, ali da ih treba nadograđivati.

Podsjetio je i na velike vodne valove Kupe, Korane, Mrežnice i Une koji su se dogodili prije nešto više od mjesec dana te istaknuo kako su sustavi izdržali uz

aktivne mjere obrane od poplava. Generalni direktor *Hrvatskih voda* smatra da je određenih problema bilo na području bujičnih vodotoka, na manjim lokaliziranim djelovima, gdje često nije moguće intervenirati.

Napomenimo to kako su trenutačno u postupku tri zakona – o vodama, vodnome gospodarstvu i o vodnim uslugama, kojima se želi provesti reforma vodno-komunalnog sektora. Đuroković misli kako je jedno od aktualnih pitanja slabije upravljanje vodoopskrbom na području Čabra u Primorsko-goranskoj županiji. Smatra kako se upravo u toj reformi nalazi i dio odgovora, odnosno dio mjera za unaprjeđenje standarda. Sustavi se moraju okrupniti, jer se često događa to da manje jedinice lokalnih samouprava i komunalna poduzeća nisu u stanju nositi se s odgovornošću da pruže kvalitetnu isporuku vode i odvodnju. Zato bi zakon, koji je u postupku donošenja, trebao pružiti bolju uslugu vodoopskrbe i odvodnje. Na pitanje vezano uz privatizaciju vod-

Dio sudionika na Sedmoj konferenciji o vodama

nih resursa Đuroković je odgovorio da je ta mogućnost otklonjena te ustvrdio da svrha reforme nije omogućiti privatizaciju. Neke jedinice sada uopće nemaju mogućnost odlučivanja u vodno-komunalnim sustavima. Reformom će svaka jedinica moći biti dioničar upravljanja tim okrupnjenim vodno-komunalnim poduzećima. Tako će se stvoriti šira baza koja će omogućiti da se općenito donose najbolje odluke za građane.

Mario Šiljeg, državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša, rekao je to da je važno to što će se vodno-komunalni sektor konačno uspjeti okrupniti. Namjera je današnjih više od 190 isporučitelja vodnih usluga svesti na od 35 do 40 tzv. uslužnih područja.

Cilj je uspostaviti financijski i kadrovski snažna vodno-komunalna poduzeća, koja će moći provesti najavljena ulaganja u vodni sektor vrijedna gotovo 3,7 milijardi eura. Danas se u Republici Hrvatskoj 94 posto stanovništva može priključiti na sustav javne vodoopskrbe, a zaostaje se s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.

Uz korištenje sredstava iz EU-ovih fondova razvoj vodne infrastrukture danas je intenzivniji u odnosu na prethodna razdoblja, no još ima prostora za bolju apsorpciju raspoloživih financijskih resursa, što je veliki izazov za sve sudionike u upravljanju vodama: državne institucije, komunalna društva, projektante, izvođače radova, sve korisnike voda i vlasnike poljoprivrednih zemljišta. Osim tradicionalne suradnje sa susjednim državama u području vodnoga gospodarstva za Hrvatsku je vrlo važna i suradnja na razini Europske komisije, na razini velikih međunarodnih slivova Dunava i Save te Sredozemnog mora, istaknuto je na konferenciji.

Hrvatske vode su povodom organizacije konferencije priredile i zbornik radova

koji obuhvaća 117 radova koji su bili izloženi na skupu. Objavljene radove pripremila je ukupno 327 autora i koautora iz Hrvatske i inozemstva, među kojima je 286 autora i koautora iz Hrvatske (87 posto), a 41 autor i koautor iz inozemstva (13 posto). Inozemni autori i koautori su iz Bosne i Hercegovine, Italije, Mađarske, Novog Zelanda, Sjedinjenih Američkih Država, Slovenije, Srbije i Velika Britanije. U radnome dijelu konferencije raspravljalo se o stanju voda i upravljanju vodama u Hrvatskoj kroz teme

kao što su stanje voda i o vodi ovisnih ekosustava, hidrološki ekstremi i njihove posljedice, trendovi – oborine, kopnene površinske vode, podzemne vode, prijelazne vode i priobalno more, sustavi uređenja i korištenja voda i zemljišta – stanje i razvojni projekti, sustavi javne vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda – stanje i razvojni projekti te vodna politika, obrazovanje, vodnogospodarsko planiranje, međunarodna suradnja i sudjelovanje javnosti.